

BIOLOGIJOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA

1. Biologijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato biologijos valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies (toliau – biologijos VBE pirmoji dalis) elektroninio vykdymo datą ir laiką, biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo medžiagą, biologijos VBE pirmosios dalies vykdymui reikalingas priemonės, biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Biologijos VBE pirmąją dalį kandidatai laiko III gimnazijos klasėje.

4. Biologijos VBE pirmosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 9 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Biologijos VBE pirmosios dalies medžiaga:

5.1. **kandidatui:** prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) pateikiami Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotoje informacinėje sistemoje (toliau – NECIS);

5.2. **vykdytojui:** biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS).

6. Biologijos VBE pirmajai daliai reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienoje patalpoje turi būti laikrodis;

6.2. kiekvienam kandidatui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.2.1. jei yra naudojamas belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“);

6.2.2. kandidatų kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.2.3. kandidatų kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.2.4. kompiuteriuose turi būti įdiegta bent viena iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.2.5. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.2.6. turi būti užtikrinamas kompiuterių veikimas viso biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, turi būti prijungtas į srovės šaltinį);

6.2.7. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę bei klaviatūrą;

6.2.8. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.3. bent vienas atsarginis kompiuteris kiekvienoje biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje;

6.4. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant biologijos VBE pirmosios dalies vykdymui. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduoties atlikimo sistema (kompiuteriuose negali būti failų biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo tematika).

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai:

7.1. rašiklis;

7.2. skaičiuotuvas be tekstinės atminties;

7.3. mokyklos spaudu pažymėti A4 formato popieriaus lapai užrašams.

8. Biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo eiga:

8.1.	8.45–9 val.	8.1.1. Kandidatai: 8.1.1.1. susėda į nurodytas vietas (kandidato grupės ir eilės numeris vykdymo protokole turėtų atitikti jo vietos biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje numerį); 8.1.1.2. pasirašo vykdymo protokole. 8.1.2. Vykdytojas: 8.1.2.1. išdalija kandidatams prisijungimo prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos duomenis (prisijungimo adresą, prisijungimo vardą ir slaptažodį); 8.1.2.2. išdalija kandidatams mokyklos spaudu pažymėtus popieriaus lapus užrašams; 8.1.2.3. pasako biologijos VBE pirmosios dalies trukmę; 8.1.2.4. lentoje užrašo biologijos VBE pirmosios dalies pradžios ir pabaigos laiką; 8.1.2.5. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, patikrinant, ar sistema veikia, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; 8.1.2.6. pakviečia perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotis tik paskelbus biologijos VBE pirmosios dalies pradžią; 8.1.2.7. esant būtinybei, padeda mokiniui prisijungti prie elektroninės užduoties atlikimo sistemos.
8.2.	9 val.	Vykdytojas skelbia biologijos VBE pirmosios dalies pradžią.
8.3.	9–10.30 val.	Kandidatai atlieka biologijos VBE pirmosios dalies užduotis. Kandidatams, pavėlavusiems ne daugiau kaip 15 min., biologijos VBE pirmąją dalį leidžiama laikyti, tačiau užduoties atlikimo laikas jiems nepratęsiamas. Vėlavimo faktas žymimas vykdymo protokole. Kandidatams, pavėlavusiems daugiau kaip 15 min., neleidžiama prisijungti prie biologijos VBE pirmosios dalies užduoties. Vykdytojai vykdymo protokole fiksuoja biologijos VBE pirmosios dalies eigos faktus ar pažeidimus (jeigu jų buvo). Kandidatai, baigę biologijos VBE pirmosios dalies darbą anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtuką „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui ir išeina iš patalpos.
8.4.	10 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki biologijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 30 min.
8.5.	10.15 val.	Vykdytojas primena kandidatams, kad iki biologijos VBE pirmosios dalies pabaigos liko 15 min., praneša, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki biologijos VBE pirmosios dalies pabaigos.

8.6.	10.15–10.30 val.	Kandidatai baigia atlikti užduotis. Kandidatai, pabaigę savo darbą, gali išeiti iš patalpos, tik įsitikinę, kad paspaudė mygtuką „ Baigti darbą “.
8.7.	10.30 val.	8.7.1. Vykdytojas: 8.7.1.1. praneša kandidatams, kad biologijos VBE pirmosios dalies laikas baigėsi; 8.7.1.2. primena, kad būtina paspausti mygtuką „ Baigti darbą “; 8.7.1.3. baigia pildyti vykdymo protokolą. 8.7.2. Vykdytojas biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokolą atiduoda vyresniajam vykdytojui.

9. Biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

9.1.	Sistamai nustojus reaguoti į kandidato komandas	Vykdytojas pataria kandidatui atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo sistemos, tuomet bandyti prisijungti iš naujo.
9.2.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingą už kompiuterių paruošimą biologijos VBE pirmosios dalies vykdymui, fiksuoja laiką biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir pataria kandidatui atsijungti nuo elektroninės užduoties atlikimo sistemos. Vyresnysis vykdytojas su specialistu įvertina kandidato kompiuterio gedimą ir priima sprendimą dėl atsarginio kompiuterio panaudojimo ar trikdžių šalinimo. Kai kandidato kompiuteris keičiamas atsarginiu arba šalinami kompiuterio trikdžiai, kandidatas lieka biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo patalpoje. Pakeitus kompiuterį atsarginiu arba pašalinus kompiuterio trikdžius, kandidatas iš naujo prisijungia prie sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie sistemos, joje toliau skaičiuojamas tik užduoties atlikimo laikas. Pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. Biologijos VBE pirmosios dalies laiko pratęsimas fiksuojamas biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo protokole ir surašomas aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojai.
9.3.	Interneto ryšys	Biologijos VBE pirmosios dalies vykdymo metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys (atsarginė interneto linija arba nešiojamas belaidis mobilusis internetas).